

Hur jämställt är handboll?

© Karna Åkesson

Mänskliga rättigheter, Lunds universitet
Författarkontakt <spa12kak@student.lu.se>

Publicerat på *idrottsforum.org* 2020-02-28

Syftet med artikeln är att undersöka samhällets könsnormer i relation till den mediala bilden av herr- och damhandboll i Sverige. Detta har gjorts genom en kvalitativ och kvantitativ innehållsanalys som har applicerats på 56 artiklar från två av Skånes mest lästa dagstidningar; *Sydsvenskan* och *Skånska Dagbladet*. Studien har utgått ifrån Lugas herr- och damlag. Materialet har studerats genom Iris Marion Youngs teori om kulturell dominans, som anspelar på vem som drar nytta av vem i samhället. Därtill har begreppet kroppslig normering använts, vilket teoretiserar kring kvinnors kroppar som begränsade i uttryck, rörelser och rumslighet, där Young menar att kvinnor ser sig omgivna av gränser som inte får överskridas.

Resultatet visar att herrlaget får ett större utrymme i tidningarna, dels med fler artiklar per match, dels genom längden på artiklarna. Bilder till artiklarna visar en kroppslig normering där herrspelarna porträtteras högt upp i luften

och damspelarna nere på marken. Genom uttalanden av tränare och spelare samt journalistens narrativ framhålls en prestationsinriktad individualistisk sida hos herrarna. Genom att damtränaren i majoriteten av fallen uttalar sig om damspelarna visas ett beroendeförhållande till en maskulin figur.

När damspelarna själva uttalar sig visar de en ödmjukhet och höjer laget före sina egna insatser. Slutsatsen av studien är att kvinnor är kulturellt dominerade av män vilket tar sig uttryck i att damspelarna varken får samma mängd eller samma rika porträttering i media som handbollsherrarna får.

KARNA ÅKESSON har en kandidatexamen i Mänskliga rättigheter vid Lunds universitet. Hon har tidigare varit handbollstränare och har ett stort intresse av jämställd sporttillvaro. För närvarande studerar Karna idrottspsykologi vid Malmö universitet vid sidan av sitt dagliga arbete.

Under 2018 lanseras projektet *Lunds damer elite unite* som drivs av Kajsa Lundahl (basket), Leni Slipac (volleyboll), Esmeralda Feta-hovic (handboll) och Cecilia Holgersson (innebandy). Målet är att motivera fler flickor att satsa på idrott i syfte att göra sport mer jämställt då en större andel flickor än pojkar hoppar av sin sport under tonåren. Anledningen är att flickor i större utsträckning måste motivera och försvara sin satsning, både gentemot omgivningen och sig själva.¹

Samma år som projektet lanseras ger Albin Tingsvall ut sin självbiografi *Allt jag förlorade genom att vinna*, där Lugihandbollsspelaren gör en kort jämförelse av herrlagets öppna omklädningsrumsdörr gentemot damernas stängda omklädningsrumsdörr. Tingsvall anser att damernas stängda dörr är en konsekvens av herrarnas platstagande och skriver: ”Vi [herrar] för feqa och bekväma i våra privilegier, de [damer] för vana vid konsekvenserna av sin plats i hierarkin”.² Då sport kan definieras och har definierats under en lång tid som en maskulin arena, samt i relation till syftet för *Lunds damer elite unite* och Tingsvalls uttalande, kan det finnas en antydning till att kvinnor på grund av normer utesluts ur idrotten, vilket utmynnar i ett ojämlikt samhälle.

Detta skapade en vilja hos mig att fortsätta driva diskussionen om jämställd sportstillvaro. Utifrån uppfattning av media som en normproducerande institution kan normer om maskulinitet och femininitet förmedlas, reproduceras och efterlevas. I denna artikel studeras hur media skriver om handboll för att kunna avtäckas normen av maskulin och feminin sportstillvaro. Den kommer att visa att kvinnor blir kulturellt dominerade av män genom att damspelare inte får samma utrymme eller rika porträttering i media som handbollsherrarna. Anledningen till att handboll har valts är dels ett personligt intresse, dels därför att handboll anses vara en jämställd sport. Enligt Riksidrottsförbundets statistik var 128 605 personer aktiva inom ett handbollsförbund runt om i Sverige under 2018, av dessa var 51% män och 49% kvinnor.³

På detta sätt kommer ett handbollslag, två tidningar, två metoder och tre teoretiska begrepp användas och studeras ur ett medialt perspektiv. Laget som kommer att studeras är Lugi⁴, som är en av elva sportsföreningar inom LUGI Alliansen och räknas som en av Sveriges största handbolls-föreningar.

1 Philipson, Lena, ”Elittjejer gör gemensam sak”, *Sydsvenskan*, 2018-09-08, s. 10.

2 Tingsvall, Albin, *Allt jag förlorade genom att vinna*, Offside Press, [Göteborg], 2018, s. 157.

3 Riksidrottsförbundet, *Idrottsrörelsen i siffror 2018*, Riksidrottsförbundet, utan årtal, s. 71.

4 Lugi Står för Lunds Universitets Gymnastik och Idrottsförbund.

Lugi har drygt 1350 medlemmar varav 850 är barn och ungdomar och där fördelningen mellan pojk- och flickverksamheten är jämlik. Det är en klubb med både ett herr- och damlag i elitserien, och där herrtränaren heter Tomas Axné och damtränaren heter Dragan Brljevic.⁵ Tidningarna som har valts är *Sydsvenska Dagbladet* och *Skånska Dagbladet*, där 56 artiklar har valts ut och kommer att studeras genom både en kvalitativ och en kvantitativ innehållsanalys. De centrala teoretiska begreppen i denna artikel är *kroppslig normering*, *kulturell dominans* och *genusmarkörer* vilket kommer att förklaras djupare i nästkommande avsnitt. Därefter redovisas studiens tillvägagångssätt, varpå denna artikel positioneras gentemot övrig forskning inom fältet. Vidare kommer analysen att presenteras genom rubrikerna: hur jämställt är handboll, språk, spelaruttalande och journalistens språk.

Kulturell dominans och kroppslig normering

I Iris Marion Youngs bok *Att kasta tjejkast* lyfts begreppen *kulturell dominans* och *kroppslig normering* fram. Kulturell dominans handlar enligt Young om vem som drar nytta av vem i samhället. Det innebär att det finns en dominerande grupp i samhället som anser sin kultur allmängiltig och därmed sätter alla andra kulturer och grupper i relation till dem. Den grupp som blir kulturellt dominerad blir osynliggjord och skildras genom stereotypiska bilder som framställer hur annorlunda de är, vilket utmärker dem i förhållande till De andra. Den dominerande gruppen kontrollerar de viktigaste kommunikations- och informationsverktygen, såsom media, vilket gör att samhället uttrycker och efterlever den dominerande gruppens värderingar, erfarenheter och målsättningar, samt dess syn på andra grupper i samhället.⁶

Marie Hardin och Julie E. Dodd skriver i sin artikel "Running a Different Race" att kvinnor historiskt sett har blivit underrepresenterade och förvrängda i den övergripande sportrapporteringen, vilket fortfarande existerar enligt dem. Sportmedias fokus ligger på män, där de presenteras som norm i sportvärlden, vilket gör kvinnor till De andra. Hardin och Dodd skriver att det är vanligare att stöta på en artikel om en man som förlorade än en om en kvinna som vann, vilket de anser visar på kvinnors marginalisering i sportmedia.⁷ Detta visar att det finns en kulturell dominans inom sportvärlden

5 Lugi HF, Om Lugi HF, Lugiandboll, utan årtal.

6 Young, Iris Marion, "Att kasta tjejkast" i Wirtén, Per (red.) *Att kasta tjejkast: texter om feminism och rättvisa*, Atlas, Stockholm, 2000 s. 79–80.

7 Hardin, Marie & Dodd, Julie E, "Running a Different Race: The Rhetoric of 'Women's Only' Content in *Runner's World*" i Fuller, Linda K. (red.), *Sport, rhetoric, and gen-*

med maskulinitet som norm. Genom att män dominerar media, dominerar de också hur den typiska atleten ska se ut inom olika sporter.

Ytterligare ett sätt att se kulturell dominans är genom kroppslig normering, där Young lägger fokus på den kvinnliga kroppens uttryck, rörelser och rumslighet i kombination med aktiviteter som tar hela kroppen i anspråk. Det handlar om rörelser där kroppen har ett specifikt mål i sikte eller ska utföra en särskild uppgift.⁸ Young poängterar att det inte finns en allmängiltig förklaring för kvinnlig kroppstruktur men försöker att ge en provisorisk kartläggning av kvinnliga kroppshållningar, rörelsemönster och förhållningssätt till det omgivande rummet.⁹ Young tar fäste vid Simone de Beauvoirs beskrivning av kvinnors tillvaro i det patriarkala samhället, där kulturen och samhället definierar kvinnor som *Den andre*, som ett innehållslöst bihang till mannen, liknande hur Young menar att kvinnor blir kulturellt dominerade och utnämnda till *De andra*.¹⁰

Young anser att det finns en skillnad i muskelkraftens kapacitet mellan könen, men att den största skillnaden ligger i hur kvinnor och män använder sin kropp. Det finns en undermedveten tanke om att kvinnan inte klarar av för tunga uppgifter eller har rätt att röra sig i hela rummet, vilket hämmar henne. Några av de exempel Young tar upp är hur kvinnor generellt sätt svänger mindre på armarna, eller att de endast använder den mest uppenbara kroppsdelens för att slutföra en uppgift, till exempel att enbart aktivera armarna istället för hela kroppen vid ett lyft.¹¹ Young menar att flickor i tidig ålder inte uppmuntras i lika stor utsträckning att använda sin kropp för att lösa uppgifter eller engagera sig i idrottsliga evenemang, vilket hämmar utvecklingen av att ta kroppen i fullt anspråk.

Young skriver om hur det finns en ”kvinnlig stil” och när denna bejakas så utvecklar kvinnan aktivt en kroppslig återhållsamhet som innebär att hon drar ner på rörelser. I samband med detta skapas också en uppfattning om att kvinnokroppen är bräcklig och denna underskattning av kvinnokroppen leder till känslor av osäkerhet, oförmåga och dålig självkänsla vilket utgör grunden i kroppslig normering. När kvinnor tar sig an en uppgift ligger fokus på att inte förlöjliga sig eller framstå som för stark för att inte rubba den kvinnliga normen.¹² Det innebär att kvinnor kan ta större plats då det faktiska rummet hon har tillgång till inte använts. Ett exempel på detta är

der: historical perspectives and media representations, Palgrave Macmillan, New York, 2006, s. 109-110.

8 Young, 2000, s. 258.

9 Young, 2000, s. 256.

10 Young, 2000, s. 259-260.

11 Young, 2000, s. 261-262.

12 Young, 2000, s. 263-264.

Tingsvalls citat om hur herrarnas omklädningsrumsdörr alltid står öppen, medan damernas alltid är stängd.¹³ I ett större sammanhang kan detta representera maskulin öppenhet och feminin stängdhet.

Studiens tillvägagångssätt

För att studera kroppslig normering och kulturell dominans har artiklar ur *Sydsvenskan* och *Skånska dagbladet* granskats under september och oktober 2018. Månaderna är valda på grund av att både herr- och damserien startar i september och genom detta behövs inte slutspel eller upptrappning inför seriefinaler beaktas. Herrarna spelade fyra seriematcher i september och damerna spelade två seriematcher plus en träningsmatch.¹⁴ I oktober spelade herrarna fem seriematcher och damerna spelade fyra seriematcher. Totalt har 56 artiklar granskats, 28 stycken från *Sydsvenskan* samt 28 stycken från *Skånska dagbladet*.

Artiklarna har analyserats både genom kvantitativ och kvalitativ innehållshållsanalys. För den kvantitativa metoden användes de 56 artiklarna från september och oktober månad, medan ytterligare ett urval, att enbart använda de 24 artiklarna från oktober månad, gjordes för den kvalitativa metoden. Anledningen till att ytterligare ett urval gjordes för den kvalitativa innehållsanalysen är att mer noggrant kunna studera artiklarnas helhet så väl som att kunna bryta ner dem i dels uttalanden, dels journalistens språk. Oktober månad har valts därför att herrarna och damerna spelade i stort sett lika många matcher.

Metoderna, kvalitativ och kvantitativ innehållsanalys, har valts för att kvalitativt kunna räkna antalet artiklar, dess storlek, disponering i tidningen, förekomst av uttalande och bilder, för att sedan kvalitativt kunna studera språkets, uttalandenas och bildernas skillnader. Detta betyder att båda metoderna har till uppgift att analysera och tolka tidningarnas innehåll, antingen genom att räkna ord eller studera passager.

Den kvantitativa innehållsanalysen bygger på att utforma variabler som är likvärdiga och som kan jämföras med varandra för att i slutändan analyseras genom siffror. Den kvantitativa metoden är användbar när det handlar om att besvara hur frekvent något är. Genom att skapa ett kodschema och ställa frågor till texten går det att se till exempel hur ofta en kategori fö-

¹³ Tingsvall, 2018, s. 157.

¹⁴ Herrarna spelade inga träningsmatcher i september.

rekommer eller hur stort utrymme olika kategorier får.¹⁵ Vidare är det av intresse att se vem som har skrivit artiklarna, på vilket siduppslag artiklarna hamnar på, förekomst av genusmarkörer, bilder och hur många uttalanden sker, av vem och om vem.

Den kvalitativa innehållsanalysen har valts som komplement till kvantitativ innehållsanalys för att först kunna kvantitativt räkna antalet uttalande för att sedan också kvalitativt studera såväl artikelns helhet som uppdelad i passager. Till exempel går det att studera vem som uttalar sig och vad personen uttalar sig om och vilka ord som används samt om det skiljer sig mellan herr- och damhandbollen. De frågor som har formulerats för den kvalitativa innehållsanalysen bygger vidare på de kvantitativa frågorna. Genom att inte enbart räkna vilken profession som uttalar sig riktar de kvalitativa frågorna in sig på hur personen uttalar sig samt om vad och vem. Även den kvantitativa frågan om det förekommer bilder byggs vidare till kvalitativa frågor om hur bilderna ser ut, vem som porträtteras och i vilka gester. Därutöver är det av intresse att studera hur journalisten beskriver herr- och damspelare samt herr- och dammatcher.

Forskningsfältet

I Gertrud Pfisters artikel "Women in Sport" framhåller hon att det finns många normer inom sport, varav en är föreställningen om maskulina och feminina sporter. Pfister framhåller även att sport i huvudsak är en demonstration av maskulinitet. Maskulina sporter innefattar mycket muskler och hårda tag, till exempel rugby, medan feminina sporter associeras mer till hälsa och sundhet, såsom gymnastik.¹⁶ Jesper Fundberg och Lars Lagergren skriver i sin artikel "Varför är det tjejer som spelar damfotboll?" att kvinnors och flickors fotbollsspelande sällan ses som något givet utan istället som en politisk handling som bryter normer.¹⁷ Genom att män är normen inom sport jämförs också kvinnliga atleter med mäns prestationer vilket Cheryl Cooky redogör i sin artikel "Sociology of Gender". Då sport är en av de sista arenorna där män och kvinnor är segregerade upprätthålls normen av mas-

15 Esaiasson, Peter, *Metodpraktikan: konsten att studera samhälle, individ och marknad*, 2., [rev.] uppl., Norstedts juridik, Stockholm, 2003, s. 219.

16 Pfister, Gertrud, "Women in sport - gender relations and future perspective", *Sport in Society*, vol 13:2, 2010, s. 234.

17 Fundberg, Jesper, och Lagergren, Lars, "Varför är det tjejer som spelar damfotboll? Om formande, genus och (re)produktion av ojämsställd idrott", *Scandinavian sport studies forum*, vol 6, 2015, s. 69.

kulin överlägsenhet och feminin underlägsenhet inom denna arena.¹⁸ Pfister menar att det är samhället och dess normer som skapar föreställningen om den starka manskroppen och den svaga kvinnokroppen, samtidigt som människan också lägger stor vikt vid att identifiera, presentera och uppfatta sig själv som man eller kvinna och efterleva normen av sitt upplevda kön.¹⁹

Fundberg och Lagergren skriver att det finns en förväntan att mäns och kvinnors kroppar ska prestera olika. Kvinnor utmålas som De andra, likt Youngs teori om kulturell dominans, där mycket kritik riktar sig mot kvinnokroppen då den anses ha sämre teknik, sakna den sista viljan och heller inte är tillräckligt stark.²⁰ Även Cooky lyfter normen om att det inte anses lika intressant att titta på kvinnliga atleter då de inte hoppar lika högt, slår lika hårt eller springer lika snabbt som män. Samhället rättfärdigar genuskillnaderna vilket leder till brist i mediabevakningen av kvinnliga atleter då de inte är lika intressanta att följa.²¹ Jonny Hjelm skriver i sin artikel ”Den dåliga damfotbollsspelaren” att damfotboll anses som dålig underhållning för den som vill se snabb och tuff fotboll, som den män spelar, vilket leder till antagandet att kvinnor ska lära sig att spela fotboll som män. När slarviga passningar sker inom damfotbollen hänvisas det till ett allmänt kompetensproblem, när samma sak sker i herrfotbollen anses det som en brist hos just den specifika spelaren.²²

Pfister skriver om hur kvinnor måste avfeminiseras och maskuliniseras eller tillskrivas onormala karaktärsdrag för att kunna ta plats på den sportliga arenan.²³ Däremot skriver Michael Messner i sin artikel ”Reflections on Communication and Sport: On Men and Masculinities” att fler och fler kvinnor och flickor tillåts utöva flera olika sporter.²⁴ När tillräckligt många kvinnor och flickor tillåts engagera sig i en sport accepteras de som kvinnliga atleter och behovet av att ikläda dem i maskulina drag försvinner.²⁵ Detta håller Jesper Fundberg inte med om, då han menar att när kvinnorna stiger in på fotbollsplanen utmanas den manliga hegemonin. Detta skriver Fundberg om i sin avhandling *Kom igen, gubbar!*. Damfotbollsspelarna be-

18 Cooky, Cheryl, ”Sociology of Gender and Sport”. I Risman, Barbara J., Froyum, Carissa M., och Scarborough, William J. (red.), *Handbook of the Sociology of Gender*, andra upplagan. 2018, Springer International Publishing, Cham, 2018, s. 463.

19 Pfister, 2010, s. 235.

20 Fundberg och Lagergren, 2015, s. 80.

21 Cooky, 2018, s. 463.

22 Hjelm, Jonny, ”Den dåliga damfotbollsspelaren”, publicerad på idrottsforum.org, 2007-08-29, s. 2.

23 Pfister, 2010, s. 237.

24 Messner, Michael, ”Reflections on Communication and Sport: On Men and Masculinities”, *Communication and Sport*, vol. 1, 2013, s. 115.

25 Pfister, 2010, s. 237.

finner sig i ”fel” situation på den manliga fotbollsplanen vilket leder till att de maskuliniseras genom fokus på deras sexualitet. Konsekvensen är att damfotbollsspelarna tillskrivs en homosexualitet för att de inte ska attrahera heterosexuella män.²⁶

Det finns ett samband mellan hur många män som utövar den specifika sporten och dess utrymme i media. Desto färre män som utövar sporten desto mindre medial plats får sporten generellt, skriver Petra Andersson och Susanna Radovic i sin artikel ”Elitridsport som en paus från barnen”. Anledningen är att media och framför allt sportsidorna är skrivna av och för män, och då också i stor del om män. De kvinnodominerande sporterna blir marginaliserade i media genom att män och kvinnor representeras i anslutning till de sporter som anses lämpliga för deras kön.²⁷ Däremot är det inte enbart en skillnad mellan män och kvinnor och hur de representeras i media, utan Messner menar att vissa sporter får mer utrymme än andra sporter. Vad som ser ut som en kamp mellan maskulint och feminint är också en kamp mellan olika maskuliniteter. Detta innebär att även män blir trivialiserade om de inte spelar ”rätt” sport.²⁸

Det läggs dessutom mer fokus på idrottskvinnan, dels hennes utseende och dels hennes privatliv. Messner skriver i sin artikel om hur reportage om idrottskvinnor fokuserar på kvinnorna i relation till en eventuell partner och framförallt på deras roll som moder och de tuffa familjeval de har gjort för sin idrott. Inte lika ofta är familjefadern i fokus när idrottsmän intervjuas, vilket Messner anser visar sportmedias fortsatta fokus på kvinnan som moder och sport som en terräng av och för män oavsett familjerektion.²⁹ Detta går i linje med Britt-Marie Ringfjords artikel ”Bilder av idrottskroppen” där hon framhåller att dessa tankar om ett beroendeförhållande till en maskulin figur får kvinnor att framstå som en individ som inte kan driva sin egna idrottskarriär genom att fatta självständiga beslut utan måste förlita sig på någon annan.³⁰

Fundberg och Lagergren skriver om hur språket kan användas för att skapa en maktordning inom sport i samhället genom genusmarkörer, exempelvis genom att sätta till ordet *tjej* på ett event som har speciella regler eller

26 Fundberg, Jesper, *Kom igen, gubbar! om pojkfotboll och maskuliniteter*, Carlsson, Diss. Stockholm: Univ., Stockholm, 2003 s 175.

27 Andersson, Petra och Radovic, Susanna, ”Elitsport som en paus från barnen? En undersökning av könsstereotyper i dagspressens rapportering av ridsport”, publicerad på idrottsforum.org, 2011-06-08, s. 2-3.

28 Messner, 2013, s. 117.

29 Messner, 2013, s. 116, 120.

30 Ringfjord, Britt-Marie, Bilder av idrottskroppen, publicerad på idrottsforum.org, 2005-05-17, s. 13.

liknande. *Tjejasan*, *Tjejmilen* och *Tjejloppet* är idag vedertagna namn.³¹ Dessutom läggs det stor kraft på att skriva ner kvinnliga atleter till tjejer för att visa ett omyndighetskap.³² Ett annat exempel är när herrarnas liga benämns utan genusmarkör, som Allsvenskan, medan damernas liga behöver en, som *Damallsvenskan*. Fundberg och Lagergren menar att Allsvenskan står för den maskulina normen där en genusmarkör blir överflödigt därför att fotboll är maskulint medan *Damallsvenskan* måste förtydliga att det är just kvinnor som spelar.³³ Liknande fall finns inom handbollen. Elitserien för herrarna heter Handbollsligan medan damernas elitserie heter Svensk HandbollsElit och har som vedertagen förkortningen SHE. Seriernas grundtanke var att de ska vara genusneutrala och kunna bli varsitt varumärke för damerna respektive herrarna. Även om innebörden av SHE, som står för *hon* på engelska, är genusneutral så blir inte den vedertagna förkortningen genusneutral. Herrarnas liga, Handbollsligan, innehåller varken en genusmarkör eller en förkortning som kan avslöja vem serien handlar om.³⁴

Hur jämställt är handboll?

Av de 56 artiklarna som låg till grund för den kvantitativa metoden visar det sig att herrarna får 36 artiklar skrivna om sig och damerna får 19 artiklar; i en artikel behandlas både damerna och herrarna. För att kunna göra en mer rättvisande jämförelse, utifrån att herrarna spelat nio matcher och damerna sju, får herrarna fyra artiklar per match medan damerna får tre artiklar per match. Herrarna får alltså två tredjedelar av utrymmet mot damernas tredjedel. Av naturliga skäl, då herrarna spelade två matcher mer, är det befogat att herrarna har en överrepresentation i mediautrymmet, dock resulterar det i en mer markant skillnad än vad som anses rimlig.

Vidare är det i majoritet män som har skrivit artiklarna, sammantaget är 52 artiklar skrivna av män, gentemot tre artiklar som är skrivna av kvinnor, en artikel går inte att spåra författaren till. Det är tretton unika manliga journalister som står för de 52 artiklarna, mot två unika kvinnliga journalister som står bakom de tre artiklarna. Slutligen går det också att se att fler artiklar är skrivna av kvinnor inom damhandbollen gentemot herrhandbollen. Genom att Lugas herrar får större utrymme i media, samt att majoriteten

31 Fundberg & Lagergren, 2015, s. 67.

32 Hardin, och Dodd, 2006, s. 110.

33 Fundberg & Lagergren, 2015, s. 80.

34 Andersson, Jan Peter, "Här är nya namnen på elitserien i handboll" *Kvällsposten*, 2016-05-17.

av sportjournalisterna är män kan denna cirkel av makt gällande normsättande och mediautrymme upprätthållas. När damhandboll inte förekommer i samma utsträckning i media som herrhandbollen gör det att samhället upplever herrhandbollen som större, intressantare och mer lättillgänglig. Detta kan bidra till uppfattningen att damhandboll inte är lika rolig, fartfylld och spännande att titta på, vilket forskaren Cooky uttryckt.³⁵

En annan skillnad är att en större andel artiklar om damerna hamnar i början alternativt i mitten av tidningen medan majoriteten av artiklarna om herrarna hamnar i mitten och slutet av tidningen. Genom att damernas artiklar hamnar i tidningens början finns det en ökad chans att läsaren exponeras för artiklarna antingen genom att läsa rubrik, ingress eller hela artikeln. Det kan ses som ett bevis mot teorin om kulturell dominans där män kulturellt dominerar kvinnor och gör dem till De andra.

Vidare är flertalet av herrarnas artiklar längre än damernas artiklarnas vilket gör att synligheten för herrarnas artiklar ökar. Det kan anses att en större artikel drar fler ögon till sig än vad en mindre gör, vilket gör att trots att herrarna hamnar längre bak i tidningen så utgör artikeln ett större omfång på sidan. Detta i sin tur skapar en större synlighet i förhållande till damerna. Det kan även hävdas att en bild lockar ögat och 65% av herrarnas artiklar innehåller en bild medan 58% av damernas artiklar innehåller en bild. I mitt material florerar fler enskilda herrspelare gentemot damspelare samtidigt som det är flera av herrspelarna som porträtteras flera gånger jämfört med damerna som figurerar en gång på dessa bilder. Siffrorna är ganska jämna vilket gör det mer intressant att studera bilderna närmare för att se vem som porträtteras samt hur porträtteringen sker.

De gester som märks på bilderna från herrarnas artiklar är anfallsspelare som precis ska skjuta, de är högt uppe i luften så spänsten märks av, försvaret syns och ansiktsuttrycken är bestämda, armen är böjd och utstrålar styrka. På andra bilder figurerar jublande målgester och en knytnäve i luften, även fokuserande målvakter figurerar på bilderna. Vidare representeras en herrspelare som försöker dribbla bort sin motståndare och slutligen förekommer en bild över en bister och fundersam försvarsspelare.

För damlaget florerar också bilder med springande målgester med händerna knutna och fokuserande målvakter, likt herrarnas representation. Vidare finns en bild där två Lugispelare hjälps åt att stoppa en motståndare som precis är på väg att skjuta. Händelsen är inte något konstigt i handboll, det är en lagsport som oftast kräver att spelarna hjälper varandra att stoppa motståndarna. Det figurerar en bild där en damspelare ska skjuta, däremot

35 Cooky, 2018, s. 463.

blir spelaren samtidigt nedtryckt i marken vilket avslöjar att det inte kommer att gå att skjuta i den positionen. Representationen mellan damerna och herrarna skiljer sig åt, herrar som är högt uppe i luften med en laddad arm, medan damspelaren står på marken, på väg att bli nedtryckt.

Språk

I artiklarna som handlar om damerna inleds majoriteten av artiklarna, antingen i rubrik eller ingress, med genusmarkörer som ”Lugi dam” eller ”Lugidamerna” som snabbt avslöjar vem artikeln handlar om. I herrarnas artiklar figurerar inget motsatsord till detta, ingenstans i rubriken eller ingressen förklaras det att artikeln är om herrhandboll. Vidare i texterna hänvisas damspelarna till ”tjejerna” och herrspelarna till ”killar”, ”pojkar” och även ”manskap”. Detta, som Fundberg och Lagergren menar, är för att det är kvinnor som ingriper i en maskulin värld.³⁶ Genom att använda ”Lugidamerna” poängteras det att det är kvinnor som spelar, vilket inte behöver förtydligas i artiklarna om herrarna. Normen består av att handboll fortfarande är en maskulin arena.

Den märkbara skillnaden mellan artiklarna om herr- och damlaget är att i lite mer än hälften av alla artiklar uttalar sig en herrspelare medan det bara är i en tredjedel av artiklarna som en damspelare uttalar sig. Med tanke på att båda lagen har en manlig tränare gör det att den feminina rösten inte hörs lika mycket som den maskulina.

Tränaruttalanden

Den första slående skillnaden mellan de båda tränarna är att herrtränaren Tomas Axné visar en större prestationsinriktning genom att flera gånger kommentera hur viktigt det är att få hem två poäng. Damtränaren Dragan Brljevic uttalar sig mer om att låta alla få spela, låta alla positioner få göra mål än att matchen per se ska vinnas, vilket visas i följande citat: ” [...] Samtidigt kunde jag ha matchat laget annorlunda och använt vissa spelare mer än andra, men jag ville låta hela laget spela”.³⁷ Skillnaden blir alltså att herrarna har ett vinstfokus medan damernas handboll handlar om att alla ska få spela och ha en bra gemenskap. Axné förmedlar en större självsäker-

³⁶ Fundberg och Lagergren, 2015, s. 67.

³⁷ Axelsson, Ola, ”Lugidamerna tappade allt” *Skånska Dagbladet*, 2018-10-22, s. 6.

het i sina uttalanden, medan damtränarens uttalanden innehåller en skepsis. Ett exempel är när Brljevic säger: ”[...] jag var lite skeptisk i somras. Jag börjar tro på det mer och mer”.³⁸ Även om Brljevic är man så förmedlar han Youngs teori om dålig självkänsla och osäkerhet hos kvinnor när han talar om damlaget. Denna osäkerhet existerar inte på samma sätt hos Axné även om han uttalar sig om att: ”En slutspelsplats är inget som är givet”.³⁹ Det innebär att Axné menar att det krävs hårt jobb för att ta sig dit men att det i sin tur inte är något omöjligt. Detta är därför att män har tillträde och rörelsefrihet i hela rummet, vilket Young uttryckt. Vid förlust visar Brljevic en förståelse medan Axné erbjuder konstruktiv kritik till hur herrarna ska spela nästa gång för att undvika förlust.

Vidare använder Axné många termer från den militaristiska skolan, såsom gardet som syftar till en utvald elitgrupp som främst var avsedd för kungligt eller furstligt beskydd.⁴⁰ Även om militären är ett omdebatterat genusområde består fortfarande den maskulina tonen i uttalandet. Herrlaget anses kunna ”slita sig till en seger”⁴¹ vilket inte ger sig uttryck i Brljevics uttalanden om damlaget. Kvinnor framställs inte ha samma vilja som männen anses ha. Pfister påpekar, som redovisats under forskningsfältet, att enligt normen anses kvinnor inte ha en sista vilja, vilket män har.

Som tidigare nämnts är det färre damspelare som kommer till tals än herrspelare. Detta leder till att damtränaren för damspelarnas talan och kommenterar deras insats, istället för att damerna själva får uttala sig om sin insats, vilket herrarna får göra i större utsträckning. Damspelarna har inte samma tillträde till media och möjlighet till att få göra uttalanden som herrspelarna. Damspelarnas talan förs av deras tränare som är den som kommenterar matchen och damernas insats. Detta innebär att den kulturella dominansen består genom att mediekanalerna domineras av män som kan projicera sin bild av det.

Båda tränarna är nogga med att berömma specifika spelare i laget, men det förekommer inga framtidsplaner i form av långvariga handbollskarriärer eller landslagsplaner för damspelarna, vilket herrtränaren ger sken av för sina spelare. Axné har ett större fokus på långvariga handbollskarriärer och landslagsplaner som när han till exempel uttalar sig om en av sina spelare

38 Wihlborg, Niklas, ”Lugi höjer målsättningen” *Sydsvenskan*, 2018-10-15, s. 14.

39 Jönsson, Jan, ”Rekordbra skytte fick fart på Lugi”, *Sydsvenskan*, 2018-10-13, s. 17.

40 Sjöberg, Bengt, och von Konow, Jan, ”Garde” *Nationalencyklopedin*, inget årtal. Hämtad 2019-05-22.

41 Blanding, Artur G., ”Viktig hemmaseger för trögstartat Lugi”, *Skånska Dagbladet*, 2018-10-16, s. 6.

på det här sättet: ”[...] Synd att han inte är med i landslaget nu med så fin form”.⁴²

Vad kontentan blir av dessa uttalandet är att det finns en större prestationsinriktning i herrlaget där allt är tillåtet därför att det finns ett gemensamt mål; att vinna alla matcher för att vinna serien. Det finns inte samma prestationskrav hos damerna. I damlaget är fokus på att skapa en gemenskap där alla får spela och alla positioner får göra mål, där det dessutom är acceptabelt att inte spela sitt bästa.

Spelaruttalanden

Som tidigare nämnts har herrarna i större utsträckning möjlighet att uttala sig om sin insats såväl som om matchen gentemot vad damerna har. Damerna blir nästintill aldrig tillfrågade om matchen utan enbart om sin egen insats. När herrarna uttalar sig använder många, likt Axné, en militaristisk vokabulär där förekommande ord är disciplin, slita, kriga på, ord som inte förekommer hos damlaget.

Dessutom förmedlar herrspelarna känslan av att deras handboll är ett heltidsjobb och att det finns ett annat allvar i herrhandboll än damhandboll, och fokus på att vinna matchen tar stort utrymme i deras uttalanden. En av herrarna säger till exempel: ”Jag vet inte varför det är så lojt [...] vi gör det här på heltid och då ska vi prestera bättre. Vi förtjänar kritik”. En annan kommenterar att ”det betydde mycket för oss. Det har varit tungt om vi inte plockat två pinnar [...] alla tror på det vi gör”. Ytterligare ett exempel är ”det är ju en konkurrenssituation, men man måste se bort från den och stötta varandra. Det viktiga är ju att laget vinner”.⁴³ Damspelarna förmedlar inte samma allvar eller prestige i att matchen måste vinnas utan en av damerna säger ”mer kan vi inte göra” och ytterligare ett citat på detta är ”Jag är besviken nu för vi slarvade för mycket för att kunna vinna mot ett topplag som Skuru”.⁴⁴ Damerna förmedlar mer att de är nöjda oavsett om matchen slutade med vinst eller förlust. De damspelare som uttalar sig förmedlar osäkerheten som Young diskuterar i samband med kroppslig normering. Det verkar finnas en föreställning hos kvinnor att de inte kan ta hela rummet i

42 Åkesson, Richard, ”Mr 100 procent bakom segern”, *Sydsvenskan*, 2018-10-20, s. 18.

43 Åkesson, Richard, ”Ungt Lugi bjöd in IFK Ystad”, *Sydsvenskan*, 2018-10-03, s. 17; Åkesson, Richard, ”Efterlängtd Lugiseger” *Sydsvenskan*, 2018-10-08, s.15; Widerberg, Jonas, ”Lugi siktar på tredje raka”, *Skånska Dagbladet*, 2018-10-06, s. 26.

44 Wihlborg, 2018-10-15; Wihlborg, Niklas, ”Vi slarvade för mycket”, *Sydsvenskan*, 2018-10-29, s. 17.

anspråk och måste begränsa sig vilket leder till en sämre självkänsla. Trots att damerna spelar i ett lag i högsta serien, når de inte upp till samma prestige som herrarna av den anledningen att damerna blir kulturellt dominerade av herrarna. Utifrån handboll som en maskulin arena, där herrarna får mer utrymme i tidningarna, kan de också sätta stereotypen för hur damerna ska förhålla sig till sporten.

Det går även att ana en ödmjukhet hos damerna som inte existerar hos herrarna. Damerna tar inte lika stor plats i sina uttalanden utan hänvisar till en laganda där hela laget står enat. I två av uttalandena hos damerna visas detta tydligt: ”det gick bra, men man får inte glömma att det är ett lagspel. Jag hade också mycket hjälp av de andra i försvaret” ytterligare exempel är: ”det är alla som är med och vänder det på slutet av andra halvlek. Men jag kom kanske in med lite energi och vi började trycka mer”.⁴⁵ Herrarna visar en individualistisk sida och refererar till självförtroende och att alltid vara beredd att ta ansvar. En av herrarna säger: ”fyra baljor i första, klart man fick självförtroende” medan en annan spelare uttrycker: ”jag fick tag i bollen snabbt och när jag fick syn på honom så var det bara att dra i väg en hård pass” och slutligen: ”när han inte kan spela så är jag alltid beredd att gå in och ta ansvar och försöka göra mitt bästa för laget”.⁴⁶

Trots att både herrarna och damerna spelar i ett lag i högsta serien så uttrycker herr- och damspelarna sig olika. Herrspelarna förmedlar en djupare besvikelse över förlust än vad damspelarna gör, medan damerna inte uttrycker sig på samma prestigefyllda sätt som herrarna. Damerna tar inte lika stor plats i sina uttalanden utan hänvisar till en ödmjukhet och en laganda där hela laget står enat medan herrarna visar en individualistisk sida och refererar till självförtroende och att alltid vara beredd att ta ansvar.

Journalistens språk

Den största märkbara skillnaden som går att se i journalistens språk är att herrarna benämns oftare i mer målande beskrivningar om sina prestationer på plan och att det existerar ett mer explosivt språk som målar upp herrarnas skott. Samma uttrycksfulla formuleringskonst återfinns inte hos damerna. Journalisten lägger också ett större fokus vid herrmatcher på att poängtera de efterlängtade eller viktiga poängen, vilket inte förekommer vid referat

45 Wihlborg, 2018-10-29; Wihlborg, 2018-10-15.

46 Jönsson, 2018-10-13; Wihlborg, Niklas, ”Lugi i underläge räddat av inhopande Hagvall”, *Sydsvenskan*. 2018-10-16, s. 16; Bliding, 2018-10-16.

av dammatcher. Med detta sagt utmärks damerna också för sina specifika insatser under matchen fast i lägre grad och i mindre målande beskrivningar. Vidare beskrivs damlagets gemensamma insats oftare, vilket visas genom några olika exempel: ”gjorde sin bästa halvlek och ledde välförtjänat”, ”Lugidamerna är fortsatt obesegrade [...] Lugis starka seriestart”, ”flygande start”, ”handlade det mest om lundalaget [...] i andra halvlek drog man ifrån mer och mer”, ”nya Lugi vet ännu inte hur det är att förlora”, ”levererade de sin bästa handboll för säsongen”.⁴⁷

Herrarna får även attribut som att le tillskrivna sig, vilket inte damerna får. Det kan verka som en liten sak i det hela, men reportagen görs mer personliga genom att delge sådana attribut. Med detta sagt blir både herr- och damspelare tillskrivna positiva attribut, även om de skiljer sig åt och i varierad grad. När herrarna tillskrivs fler attribut och adjektiv visar det att herrspelarna är norm, då damspelarna inte får samma uppmärksamhet för sina specifika insatser som herrarna. Vad som är viktigt att framhålla som en egen punkt är att ”matchens lirare” skrivs ut för både herr- och damlaget. Däremot beskrivs damlagets gemensamma insats oftare och för herrarna är det fler individuella prestationer.

Flertalet gånger blir damspelarna refererade till sin tränare, vilket visas i följande citat: ”att tränaren fått se sina unga och lovande tjejer spela drömhandboll 30 min med ett försvarsspel av bästa märke”⁴⁸. Detta går i linje med forskarna Cooky och Ringfjord uttryckt gällande ett beroendeförhållande till en maskulin figur som får kvinnor att framstå som någon som måste förlita sig på någon annan.⁴⁹ I materialet finns inga liknande citat där herrspelarna blir refererade till sin tränare. Däremot är det både herr- och damlaget som kollektivt blir refererat till när det går dåligt. Journalisten försöker hitta det positiva i herrarnas match medan det finns en tydlig negativitet i tonen mot damerna. Herrarna beskrivs av journalisten som att de ”skärpte försvarsspelet något”⁵⁰ medan att det för damerna ”tog tvärstopp”⁵¹, vilket visar att det finns en annan vilja hos herrarna än hos damerna. Det behöver inte nödvändigtvis vara så, men journalisten ger uttryck för det. Dessutom förmedlar journalisterna att ”bara två spelare klarade av att hålla

47 Axelsson, 2018-10-22; Bliding, Artur G, ”Lugidamerna fortsatt obesegrade”, *Skånska Dagbladet*, 2018-10-15; Widerberg, 2018-10-06; Hudin Karlsson, Roger, ”Tidigt ryck räckte gott för Lugi”, *Sydsvenskan*, 2018-10-07 s. 18; Wihlborg, 2018-10-15; Nordmark, Kajsa, ”Första Lugi-förlusten - efter platt fall efter paus”, *Sydsvenskan*, 2018-10-21, s 14.

48 Axelsson, 2018-10-22.

49 Cooky, 2018, s. 460; Ringfjord 2005-05-17, s. 13.

50 Bliding, 2018-10-16.

51 Wihlborg, 2018-10-29.

nivån i 60 min”⁵² i ett damreferat. Det som förekommer för herrlaget är ”trötta spelare”⁵³ Dessa två citat visar hur olika uppfattningen är om herr- och damspelarna. Handboll är en fysiskt krävande sport vilket resulterar i trötta spelare, oavsett kön. Emellertid är uttalandet om den manliga insatsen inte lika negativt laddad som det om damspelarna.

Vidare förkommer det, likt tränar- och spelaruttalanden, även militära termer från journalisterna i beskrivningen av herrmatcherna, såsom ”bombade in”, ”vaktade målet”, ”tappa aggressiviteten [...] vänstern som vapen [...] tog sig samman och stormade mot seger”, ”målsökande missil”.⁵⁴ Som tidigare diskuterats syftar dessa ord till en maskulin militarism där kvinnor är uteslutna. Detta tydliggörs genom att sådana ord inte förekommer i referaten om damernas matcher. Dessutom läggs det också stor vikt vid hur herrarna gjorde mål: ”snyggt och behärskat [...] spektakulära målen [...] tjusiga mål”, ”stänkte in”, ”få utdelning hos sina skyttar”, ”flera enkla, snabba mål”, ”dunkade in”, ”sköt Lugi till seger”.⁵⁵ Där damerna beskrivs: ”fick dessutom skotten dit hon ville [...] enkla snabba mål” och ”skicka in två bollar”.⁵⁶ Citaten visar hur journalisten använder ett mer explosivt språk och målar upp herrarnas skott och mål vilket inte sker i samma utsträckning hos damerna.

Den kulturella dominansen syns genom att flertalet artiklar som handlar om damlaget får en genusmarkör i rubrik eller ingress för att poängtera att det just är damer artikeln handlar om. Fundberg och Lagergren argumenterar för att detta skapar en maktordning där det maskulina, som inte behöver en genusmarkör, står för normen i samhället, det vill säga handboll i relation till *damhandboll*. Genom att använda genusmarkörer mot enbart kvinnliga atleter blir de kulturellt dominerade. Både herr- och damtränaren är nogga med att lyfta specifika insatser av spelarna. Däremot syns ett större prestationskrav i uttalanden om herrlaget, både av spelare, tränare och journalister. Samma prestationskrav existerar inte för damerna, varken i journalisternas språk, tränarens eller hos spelarna själva. Även om damerna framhålls leder det ingenstans i deras karriär i jämförelse med uttalandena där herrarna uttrycks i specifika landslagsplaner. Dessutom får herrspelarna komma till tals

52 Axelsson, 2018-10-22.

53 Bliding, Artur G., ”Första tvåsiffriga i Lugi för Henningsson”, *Skånska Dagbladet*, 2018-10-13, s. 24.

54 Bliding, 2018-10-13; Widerberg, Jonas, ”Lugi på jakt efter första bortasegern”, *Skånska Dagbladet*, 2018-10-06, s. 26; Jönsson, 2018-10-13; Wihlborg, 2018-10-16;

55 Jönsson, 2018-10-13; Lindholm, Michael, ”Starkt IFK Ystad höll hela vägen i derbyt”, *Skånska Dagbladet*, 2018-10-03 s. 8; Wihlborg, Niklas, ”Sjöbrink kan missa mötet med Guif”, *Sydsvenskan*, 2018-10-15, s. 14; Wihlborg, 2018-10-16; Åkesson, 2018-10-03; Åkesson, 2018-10-08.

56 Wihlborg, 2018-10-15; Wihlborg, 2018-10-29.

oftare än damspelarna med tanke på att damtränaren står för flertalet av uttalanden. När damspelarna gör uttalanden får de inte lika mycket plats i artiklarna som herrarna. De blir alltid tillfrågade om sin egen prestation och inte om deras åsikt om matchen. Damerna lyfter fram en laganda och gemenskap medan herrarna lyfter fram ett individualistiskt perspektiv. Härigenom syns den kroppsliga normeringen där damspelarna inte tar hela rummet i anspråk till skillnad från herrspelarna.

Ytterligare ett exempel på kroppslig normering finns i att damerna inte får samma målade beskrivningar om sig som herrarna får. Detta ger bilden av att dammatcherna inte är lika roliga och intressanta att titta på som herrmatcherna, trots att det inte behöver vara så. Vidare får herrarna flera olika beskrivningar av dels kastet mot mål men även målet vilket damerna inte får. Detta skapar uppfattningen om att damer och herrar kastar på olika sätt. Både herrspelare och tränare samt journalisterna använder sig av militära termer för att beskriva och uttala sig om herrarnas match och spelare, ord som inte existerar för damlaget, varken i journalistens beskrivningar eller i uttalanden av tränare och spelare.

Sammanfattning

Genom både en kvalitativ och kvantitativ innehållsanalys som applicerats på två av Skånes mest lästa dagstidningar, *Sydsvenskan* och *Skånska Dagbladet* har denna artikel studerat medial representation av Lugis herr- och damlag. Materialet har analyserats utifrån Iris Marion Youngs teori om kulturell dominans som anspelar på vem som drar nytta av vem i samhället. Ytterligare har kroppslig normering använts, som syftar till att kvinnors kropp är begränsad i uttryck, rörelser och rumslighet, där Young menar att kvinnor ser sig omgivna av gränser som inte får överskridas.

Den mest framträdande skillnaden är att herrarna får ett större utrymme i tidningen än damerna samt att fler artiklar per match skrivs om herrlaget. Vidare visade den kvantitativa innehållsanalysen att det är fler män än kvinnor som skriver om handboll. Analysen visade också att herrarna fick ett högre antal längre artiklar skrivna om sig medan damerna skrevs om i mellanlånga artiklar. Damartiklarna hamnade mer i början mot mitten medan herrarnas artiklar hamnade i mitten mot slutet av bilagorna. Utöver att vara ett informerande media måste även tidningarna möta konsumenternas efterfrågan. Utifrån att fler och längre artiklar skrivs om herrarna kan slutsatsen dras att tidningarna upplever att konsumenterna efterfrågar mest informa-

tion om herrlaget. Eftersom artiklarna skrivs av män och om män återfinns Youngs teori om kulturell dominans. Genom att de kan kontrollera de viktigaste kommunikations- och informationskanalerna för att uttrycka sina värderingar, erfarenheter, målsättningar och även deras syn på andra grupper i samhället kan de dominera kvinnor inom sportmedier. Damhandbollslaget blir till De andra, de osynliga och männen skapar därigenom stereotypiska bilder av kvinnorna.

Genom bilderna som illustrerade artiklarna fanns det en marginell skillnad i att herrarna porträtterades oftare än damerna. Det förekom liknande bilder med fokuserade målvakter och målgester. Den anmärkningsvärda skillnaden ligger i hur män avbildades skjuta mot mål. Herrspelarna avbildades högt upp i luften med armen bakåt där åskådaren kan se hur herrspelaren tar hela sin kropp i anspråk. Det förekom en bild när en damspelare ska skjuta mot mål, hon står på marken med handen nere då försvaret håller på att stoppa henne, hon har varken någon chans att skjuta mot mål eller ta sin kropp i anspråk. Tidningarna hjälper till att reproducera bilden av maskulin öppenhet och feminin stängdhet. Eftersom journalisten ger flera olika målände beskrivningar om hur herrspelaren skjuter mot mål och inte ger samma skildring av dammatcherna visar även det att handboll är en maskulin arena. Genom att herrarna är norm sätts alla andra i relation till det, vilket framställer damhandboll som tråkigt, då spelarna inte får samma explosiva och kraftfulla bilder som herrarna. Ytterligare ett exempel på att handboll är en maskulin arena manifesteras i att tidningarna flertalet gånger använder en genusmarkör i antingen rubrik eller ingress när det handlar om damhandboll för att poängtera att det handlar om damer.

Tidningarna förmedlar bilden av den stereotypiska handbollsspelaren, som är en man. Dessutom är det en man som visar upp en stor prestationsinriktad och individualistisk sida. Bilden av damspelaren är en ödmjuk kvinna som höjer lagets insats över sin egen, någon som uttrycker osäkerhet, någon som blir talad om men inte med. Genom att damtränaren i majoriteten av fallen uttalar sig om damspelarna visas beroendeförhållandet, som Ringfjord menar, till en manlig figur där damspelaren inte anses vara en självständig individ utan måste förlita sig på någon annan. Youngs teori om kroppslig normering och hur kvinnor innehar en osäkerhet och en sämre självkänsla kan även kopplas ihop med när damtränaren inger en osäkerhet om hur väl damlaget kan prestera.

Herrarna ombeds i högre grad att uttala sig än damerna, om sin egen prestation så väl som lagets insats, där de ofta uttrycker hur viktigt det var att vinna matchen. I många av dessa uttalanden, men också när journalis-

ten skriver och herrtränaren uttalar sig, förekommer många olika militära termer. Dessa termer existerar inte i damartiklarna, varken i uttalanden av damspelarna, damtränaren eller journalisterna, trots att många journalister skriver om både herr- och damhandboll. Detta sänder än en gång budskapet om att handboll är en maskulin arena.

Sport har varit en maskulin arena under många århundranden och den kulturella dominansen kan vara omedveten idag. Genom att ge mer utrymme åt herrarna, med längre artiklar och fler bilder av hur den stereotypiska handbollsspelaren ska se ut förmedlar tidningen normen gällande handboll som en maskulin arena. När damerna inte får samma utrymme i tidningen hämmar det deras utveckling och deras förmåga att påverka handbollen till att bli en jämställd arena. Det är dock svårt att veta om det är tidningarna som påverkar normen i samhället eller om det är normen i samhället som påverkar tidningarna, en klassisk ”hönan eller ägget”-situation. Slutprodukten blir oavsett att handbollsdamerna blir kulturellt dominerade av män genom den ojämlikhet vad gäller mängden medial representation som existerar, samt hur denna representation framställs.

Referenser

- Andersson, Jan Peter, ”Här är nya namnen på elitserien i handboll” *Kvällsposten*, 2016-05-17. <https://www.expressen.se/kvallsposten/sport/har-ar-nya-namnen-pa-elitserien-i-handboll/> (hämtad 2018-05-30).
- Andersson, Petra och Radovic, Susanna, ”Elitsport som en paus från barnen? En undersökning av könsstereotyper i dagspressens rapportering av ridsport”, publicerad på [idrottsforum.org](https://www.idrottsforum.org/articles/andersson_radovic/andersson_radovic110608.html), 2011-06-08 s. 1–16. https://www.idrottsforum.org/articles/andersson_radovic/andersson_radovic110608.html (hämtad 2019-04-15).
- Axelsson, Ola, ”Lugidamerna tappade allt” *Skånska Dagbladet*, 2018-10-22.
- Bliding, Artur G., ”Första tvåsiffriga i Lugi för Henningsson”, *Skånska Dagbladet*, 2018-10-13.
- Bliding, Artur G., ”Lugidamerna fortsatt obesegrade”, *Skånska Dagbladet*, 2018-10-15.
- Bliding, Artur G., ”Viktig hemmaseger för trögstartat Lugi”, *Skånska Dagbladet*, 2018-10-16.
- Cooky, Cheryl, ”Sociology of Gender and Sport”. I Risman, Barbara J., Froyum, Carissa M., och Scarborough, William J. (red.), *Handbook of the Sociology of Gender*, andra uppl., Springer International Publishing, Cham, 2018.
- Esaiasson, Peter, *Metodpraktikan: konsten att studera samhälle, individ och marknad*, 2., [rev.] uppl., Norstedts juridik, Stockholm, 2003.

- Fundberg, Jesper, *Kom igen, gubbar! Om pojkfotboll och maskuliniteter*, Carlsson, Diss. Stockholms univ., Stockholm, 2003.
- Fundberg, Jesper och Lagergren, Lars, ”Varför är det tjejer som spelar damfotboll? Om formande, genus och (re-)produktion av ojämsställd idrott”, *Scandinavian sport studies forum*, vol 6, 2015 s. 65–83.
- Hardin, Marie och Dodd, Julie E, “Running a Different Race: The Rhetoric of ‘Women’s Only’ Content in *Runner’s World*” i Fuller, Linda K. (red.), *Sport, rhetoric, and gender: Historical perspectives and media representations*, Palgrave Macmillan, New York, 2006.
- Hjelm, Jonny, ”Den dåliga damfotbollsspelaren”, publicerad på idrottsforum.org, 2007-08-29, s. 1-23. <https://www.idrottsforum.org/articles/hjelm/hjelm070829.html> (hämtad 2019-04-25).
- Hudin Karlsson, Roger, ”Tidigt ryck räckte gott för Lugi”, *Sydsvenskan*, 2018-10-07.
- Jönsson, Jan, ”Rekordbra skytte fick fart på Lugi”, *Sydsvenskan*, 2018-10-13.
- Lindholm, Michael, ”Starkt IFK Ystad höll hela vägen i derbyt”, *Skånska Dagbladet*. 2018-10-03.
- Lugi HF, Om Lugi HF, Lugi handboll, utan årtal. <http://www.lugihandboll.se/lugi-handboll/organisation/> (hämtad 2019-05-29).
- Messner, Michael, “Reflections on Communication and Sport: On Men and Masculinities”, *Communication and Sport*, vol. 1, 2013, s. 113-124.
- Nordmark, Kajsa, ”Första Lugiförlusten - efter platt fall efter paus”, *Sydsvenskan*. 2018-10-21.
- Pfister, Gertrud, “Women in sport - gender relations and future perspective”, *Sport in society*, vol 13:2, 2010 s. 234-248.
- Philipson, Lena, ”Elittjejer gör gemensam sak”, *Sydsvenskan*, 2018-09-08.
- Riksidrottsförbundet, *Idrottsrörelsen i siffror 2018*, Riksidrottsförbundet. 2018 <https://www.rf.se/Statistik/Idrottenisiffror> (hämtad 2019-05-14).
- Ringfjord, Britt-Marie, Bilder av idrottskroppen, publicerad på idrottsforum.org, 2005-05-17 s. 1–17. <https://www.idrottsforum.org/articles/ringfjord/ringfjord050517.html> (hämtad 2019-04-22).
- Sjöberg, Bengt, och von Konow, Jan, ”Garde” *Nationalencyklopedin*, inget årtal <http://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/garde> (hämtad 2019-05-22).
- Tingsvall, Albin, *Allt jag förlorade genom att vinna*, Offside Press, Göteborg, 2018.
- Widerberg, Jonas, ”Lugi på jakt efter första bortasegern” *Skånska Dagbladet*, 2018-10-06.
- Widerberg, Jonas, ”Lugi siktar på tredje raka”, *Skånska Dagbladet*. 2018-10-06.
- Wihlborg, Niklas, ”Lugi höjer målsättningen”, *Sydsvenskan*, 2018-10-15.
- Wihlborg, Niklas, ”Lugi i underläge räddat av inhopande Hagvall”, *Sydsvenskan*. 2018-10-16.
- Wihlborg, Niklas, ”Sjöbrink kan missa mötet med Guif”, *Sydsvenskan*, 2018-10-15.
- Wihlborg, Niklas, ”Vi slarvade för mycket”, *Sydsvenskan*, 2018-10-29.
- Young, Iris Marion, ”Att kasta tjejkast” i Wirtén, Per (red.) *Att kasta tjejkast: texter om feminism och rättvisa*, Atlas, Stockholm, 2000.

Åkesson, Richard, "Efterlängtdad Lugiseger" *Sydsvenskan*, 2018-10-08.

Åkesson, Richard, "Mr 100 procent bakom segern", *Sydsvenskan*. 2018-10-20.

Åkesson, Richard, "Ungt Lugi bjöd in IFK Ystad", *Sydsvenskan*, 2018-10-03.